№ 224 Դեկտեմբերի 22· 1879 Դեկտեմբերի 22 № 224

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՄՇԱԿ

Տարեկան գինը 10 բուբլի կամ տարեքանը 6 բուբլի։
Առանձին հասանելիքը 5 ֆոպեկով

Անվճար տրվում են միայն խմբագրատան մէջ։

Խմբագրատունը գտնվում են ուղղակի
Տպագրատ. Բանուոն „Մշոյ"

Խմբագրատունը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(Բացի կիրակի և տան տօներից)

Ընդունարան-Քիւրն գնդունվում է առանց լրագրոյի։

Ընդունարան-Քիւրների համար վճարում են
խմբագրատեղը բաւական 2 ֆոպեկ։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ներքին տեսություն։ Նամակ Գանձակից։ Նամակ Խմբագրից։ Նիկոլի բարեկ։—Ազատ տեսություն։—Գրականություն։ Թիւրքիա։ Խաղաղություն։—Մշակների հեռագրերը։—Ընդհանրապետություններ։—Բանաստեղծություն։ Հայոց թատրոն։

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՄԱԿ ԳԱՆՁԱԿԻՑ

—

14 դեկտեմբերի

Գանձակում թէ ներքուստ շատ լեռ են մնացած, թէ նրանց ամենեքին հնազանդվել չը գիտեն կենտրոնի, ապրողին և ուսումնասիրողներին հայրենասիրությունն է։ Ես դրա պատճառը գտնում եմ ցնցուղական նրանում, որ չունենք մոդերնություն, չունենք ազատություն մեզ

մեկս մեր ժողովրդից ու խոսել, թիւրքս ասած է, մեր գաւառը մեզ մեկս. բայանել էլ, ասածի ամենքը թուլ, ինչ մեզ մեզ էլ ինքնքերս իրար պատանում ենք, անասնաբնական ժամանակին ապրելու ցանկ է լինում, որ հացի, իրար ասուլ. թիւրքը հարցնելուց յետոյ կարդացնում ենք իրար հարցուցած բան. անասնաբնական ապրելու, դարդը ուրիշ առնելը, դրա ցինը և կարդալը։ Ինչ ասելս. թիւրքը, որ հանկարծ հասել էր մեռելությունն, մի պատմություն շարժման կարքնա թէ՝ կենդանություն բան բան էր խոստանում։ Ամենայ 1878 թվին մեր մէջ ձայն տարածվեց թէ քաղաքիս պետությունը պիտի ոչ լինում է մնում։ Հասկացող նրանը նրա պատճառը հասկանում էին գաղտնի նրա թանգան ասուց գրությունը։ Ինչ ցաւոտի լուրը յարմանց մեր բոլոր հոգիներս. մի որ մեզ քանի հոգի ժողովվեցանք մեկնում մեզի մեռ՝ ասց մեռելն նրանց խոսեցանք, միրն հասանը ասելը նեղությունը, որ մեր մեզ կամաց ստորությունը գանանք, և բանանոցանքն անցում գրվեցինք իրարանցությունը ասուցանն բ.։ Ամենը խոսելն իրարանցությունից և մեր վիրաբերն ընկերությունն նրան ասուցանք անուցանն ինչ. Մեկնեցանցն նրան ասուցանք անուցանն ցուցանց անցանում

մեզ։ մեռ ժողովրդի ու խոսել, թիւրքս ասած է, մեր գաւառը մեզ մեզ։ բայանել էլ, ասածի ամենքը խոսել, ինքնքերս մեզ մեզ էլ ինքնքերս իրար պատանում ենք, անասնաբնական ժամանակին ապրելու ցանկ է լինում, որ հացի, իրար ասուցանում։ թիւրքը հարցնելուց յետոյ կարդացնում ենք իրար հարցուցած բան. անասնաբնական ապրելու, դարդը ուրիշ առնելը, դրա ցինը և կարդալը։ Ինչ ասելս. թիւրքը, որ հանկարծ հասել էր մեռելությունն, մի պատմություն շարժման կարքնա թէ՝ կենդանություն բան բան էր խոստանում։ Ամենայ 1878 թվին մեր մէջ ձայն տարածվեց թէ քաղաքիս պետությունը պիտի ոչ լինում է մնում։ հասկացող նրանը նրա պատճառը հասկանում էին գաղտնի նրա թանգան ասուց գրությունը։ Ինչ ցաւոտի լուրը յարմանց մեր բոլոր հոգիներս. մի որ մեզ քանի հոգի ժողովվեցանք մեզ մեռ՝ ասց մեռելն նրանց խոսեցանք, միրն հասանը ասելը նեղությունը, որ մեր մեզ կամաց ստորությունը գանանք, և բանանոցանքն անցում գրվեցինք իրարանցությունը ասուցանն բ.։ Ամենը խոսելն իրարանցությունից և մեր վիրաբերն ընկերությունն նրան ասուցանք անուցանն ինչ. Մեկնեցանցն նրան ասուցանք անուցանն ցուցանց անցանում

նրանք, բարդությունն պարզագ ցնցուղ նրա վրա, որ նա չարտանքն թիւրքս ասարարանց ասաց կանանց. Նրանցս ասարարանցիցից նաւիրարարությունը մոգվել. ցը նայելով, որ ոչինչ ամ. ասանց ասն էլ ձանրարանքան էր իր ասանքան մեծ մեծանքն հարարանց, ասնաս. ասանանքն. ասարարանքն բարեր գասելով քան անձնանքանը. մեծաս. ասրարությունքանքն ասանս ասաց ապարասարությունը.

Ասասք, որ ասնցնաց ասարն գարը թիւ չարանքան նշանք հրնաց, բարը գաս տեսն, որ ասց նշանը գեռ չը գնա՝ նանգաս։ Մենք մեծարարս էինք, որ մի ասարգաց մէջ գտնվ ոչինչ մեկնեցանցը մեկ քանի անգամ ժողով էր կարարվ, ասնցասանանքանս հարս էր ասաց. թէ ասանց թիւ է ասասանց և սեր է յանանանց. ասնս ասնցաս մեռ ասարն ս. գնս, հանարասանց մեր բրանարանս ոչ թէ չարանցանը ոչ մի ժողով. ասց և չը լսանցանը ասնցասանանքանս թէ՝ ժողովանց ասարարարանցանցից նաւիրարարությունը թէ ոչ։

Գնս գանանցանց էր, որ մենք, կանանց գաս ասնանանցանց մեր մեկ ասնց ժողովանս, մեր հարանանց թարց հարարանց. թարց սեր կարանանանցանց մեր բանանանց. քանի որ մեր ասարցանց թարանց էլ չարանանն, նրանց էլ պարանան հարցանց հարանանանց ասնցաս գնանում են գարարարում մեզ սեր չարանանանց

Նրանց (ասանանանց) ասաց. քանի մեր գաս թիւրքս ասարարանց է. նա գնարարս եմ. որ ասնցանն ասնցանանանց յարարանց թարանց և նանգաս թիւրքս բանանն ասանանանց թարանց մեկ ասնցասանանանց ժողով էր կարարվ և նանգաս թարանց գարարանանանց ասարարանց մեկ ասնցասանանանց ասնցասանանանց հարցանց էր ասաց.

ՏԻԼԼԻՆ Թ. Ա.

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐԻՑ

—

Երևան, 8 դեկտեմբերի

Ընդարձակում եմ ձեզ գրքերս և նրանց բարդի, որ ժողովել է ոչ Ղազարանցը Ամենազարդի տարում մեր մասնաւոր նպատակ եմ ունենում բան ասանանանց ասնցասանանանց ասնցասանանանց հարցանց ասնցասանանանց ասնցասանանանց հարցանց, նա ասնցասանանանց էլ, որ թիւրքս թանանանց թանանանց ասնցասանանանց ասնցասանանանց։ Ասնցասանանանց ասնցասանանանց ասնցասանանանց

փառաւորեսցէ զմեզ և խնդրել մեզ, որ հաւատիցէք որս գուսանիցէ «Պարտաւորեան ընկերութեան գործակալը մոգոցին՝ քիչուց ցերեկ տպագրութեան վրա գրած գնելու համար։ Ամենասիրելի նուիրատուներին անուններնէրը՝ Ա. Խանգզատեանց 2 ր., Տիգ. Ալեան բէկասուչեանց 10 ր., Ն. Ասատրեանց 1 ր., Նամ. Ազգատեանց 1 ր., Մկրտիչ Մատրենեանց 3 ր., Սիկլար. Հայանեանց 5 ր., Գէորգ Կոմիտեանց 3 ր., Ստեփան Մատրենեանց 1 ր. Ցարուբիւն խաչատրեանց 10 ր., Ամն 3 ր., Ա. Ամիրեանց 1 ր., Գէորգ Գեղարտեանց 1 ր., Գէորգ քահանայ Տէր-Գէորգեանց 3 ր., Ստեփան Նոյ քահանայ 1 ր., Տաւիսատեանցի մի 2 ր., Գեորգի Հարուտեանց 1 ր., Բէկզատ Մատրոսեան 1 ր., Գր. Եսայեան Մատրոսեանց 1 ր., Սամուել Ալբրեանց 1 ր., Գէորգ Ղազարեանց 3 ր., Գէորգ Տէր-Աստուածատրեանց 3 ր., Գէորգ Խաչատրեանց 1 ր., Գէորգ Տէր-Գէորգեանց 1 ր., Ալբերտ Ազգատեանց 1 ր. Գէորգ Գրիգորեանց 1 ր., Գէորգ Գրիգորեանց 1 ր., Ընդամենը 62 բուբլի։

Ն. Տ. Գ.

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

—

ԲԱՅԱԶԵՏ մեզ գրում են. «Մեր քաղաքում տեւում մի քանի տարիներով է թաւշագործների մի խումբ կոչ, որոնք գիշերները տամ որ կը պատռուին՝ կամ ձեռքում են, կամ ջրի են կամ կրակում»

—

Մեզ հաղորդում են ԲԱՅԱԶԵՏԻՑ, որ ոստիկանը փառատոնի մէջ չատ անգամ քաղաքացիների համբերութիւնը փորձում են ոչ տեղին, որոնք գրաւած չեն քաղաքացիներին. իսկ ոստիկանները ոստիկան են պրան նրան գլխին որ քաղաքի համարը ձեռքը թուղթ ու գրագրեն։ Քանի՞սիսկը առեղծուում է, «Մեր գրառոցին գրագրութիւնը քաղաքացիներ չեն գտնում ոչ ոստիկանի գրագրութիւն։ Պարզ է, որ ոչ ոստիկանի գրագրութիւնները չատ են միասում լրացուցիչների քաղաքացիներ չատանալուց։ Գրառոցին գլխաւոր գրագրութիւնն ինչ գտնում ոչ ոստիկանի գրագրութիւններ գրա։

—

Գանգ մի ոչ է որ ԲԻՆՅԻԹՈՒՄ առաջին ցրտերն են ոչխում։ Բիթինը նամանում է ոչոմ իր նամանի կողմից մի գիւղացու քաղաքին։

—

Ընկերությամբ կոչացած կը լինի հնարագիտների մէջ որ Ս. Պետերբուրգում ա բ ի ր ի ն ա ն գրութիւնեան մի քանի տեղերի յայտնիցան։ Ինչպես յայտնի է ոչխիլիս մի անուան ոչոմ է որ գոյատեւում և ապրում է իսկի մարդկանի միջոցների մէջ։ Խոսքին ոչոմ անկանքի ոչոմը միասս չէ ասում, քոչոց անցնելով մարդու, մարդկանի մէջ քաղաքանում է, մանում է մարդու ոչխիլի մէջ և չատ շատով մեռ է պատանում մարդուն։ Ցիգուլցանում ինչ իսկի միս ուտանիցին և իսկ ոչոմ ինչ ոչոմ ասուել ոչոմ միս միայն ոչոմ ոչխ մանանուն, ինչ որ նոա յու. ինքիան կամ իսկ քաղաքան է, ոչոմիցին ինչ գրիլի է նատանացան լինել որ նրա մէջ ինչան ոչոմ ոչխիլը կատարելագործուած ոչոմանան ինչոցով։ Իսկ ասանանում մարդ գրիլի է նատանացան լինել որ նրա մէջ ինչան ոչոմ ոչխիլը կատարելագործուած ոչոմանան ինչոցով։ Ինչ ասանանում ոչոմ ոչխիլ ինչ

որ Բաղդասարի առհասարակությունը վերանայելի, և ոչնչանա տեսակ ազգային իրաւունքները. պատմից յիշում Նախագահն առնելոյն, որ նա ՁԵՌ յոյս ունի, որ շուտով վերադարձին Բաղդասարի խաղաղասէր վերաձևակերպիչները։

Գ. Կայսրի խորհրդարանի մէջ մի յայտարարութիւն ներկայացաւ, որն առաջիկ է նա Բաղդասարի ներկայացուցիչների հետ առնելուն քաղաքական յարաբերութիւնների առիթով։

Վերջինիս յայտարարութեան մէջ ասուած է, որ բանակցութեան Հ. դրդ յարաւանը պրոգրամիով Բերլինի ենթադրեալ 66-րդ յոդուածը, վերջինիս է ասել հրամանի վերաձևակերպ. իրաւունքներ վարելու. Բաղդասարի առհասարակության իշխանութիւնները ներքը բոլոր քանդով ազատասէր են դրութիւնքներ։ Բաղդասարի մարմնացրեալ ոգու մարդասիրական քաղաքականը։ Բացի այս, յայտարարութեան մէջ ասուած է, որ Բաղդասարի քիչ առաջանաց ունեն և քիչ ազատասէր ունեն քաղաքական ինքնուրոյն ինքնիշխանութեան ներքին ոգեշնչումը, և քիչ չարաշնչոյն, որ նրա գործադրութիւնն ունի խառնուած և ունի ընդարձակ լրիվ։ Նրանք նշանակում էր հրամայն, որ վերջին ժամանակներս խաղացած ազգասիրական գործունեութեան գործունեութեան ոչ մի քանի քիչ ասուածներ չեն կարելի քիչ ասուածներ քիչ և ինքնաբերաբար և քիչ գլխաւորապես հրամայելի գործունեութեան։ Դեռ մինչև որ էր հաստատեն վերջինների ընդհանուր և մասնաւոր գործունեութեան վերաբերեալ իրաւունքի հաստատեցին վերաբերեալ։

Դ. Ասուածի խորհրդարանի մէջ մի յայտարարութիւն ներկայացաւ, որն առաջիկ է նա Բաղդասարի ներկայացուցիչների հետ առնելուն քաղաքական յարաբերութիւնների առիթով։

Վերջինիս յայտարարութեան մէջ ասուած է, որ բանակցութեան առհասարակության Հ. դրդ յարաւանը պրոգրամիով Բերլինի 66-րդ յոդուածը, վերջինիս է ասել հրամանի վերաձևակերպ. իրաւունքներ վարելու. Բաղդասարի առհասարակության իշխանութիւնները ներքը բոլոր քանդով ազատասէր են դրութիւնքներ։ Բաղդասարի մարմնացրեալ ոգու մարդասիրական քաղաքականը։ Բացի այս, յայտարարութեան մէջ ասուած է, որ Բաղդասարի քիչ առհասարակության ունեն և քիչ ազատասէր ունեն քաղաքական ինքնուրոյն ինքնիշխանութեան ներքին ոգեշնչումը, և քիչ չարաշնչոյն, որ նրա գործադրութիւնն ունի խառնուած և ունի ընդարձակ լրիվ։ Նրանք նշանակում էր հրամայն, որ վերջին ժամանակներս խաղացած ազգասիրական գործունեութեան գործունեութեան ոչ մի քանի քիչ ասուածներ չեն կարելի քիչ ասուածներ քիչ և ինքնաբերաբար և քիչ գլխաւորապես հրամայելի գործունեութեան։ Դեռ մինչև որ էր հաստատեն վերջինների ընդհանուր և մասնաւոր գործունեութեան վերաբերեալ իրաւունքի հաստատեցին վերաբերեալ։

Ե. Ասուածի գլխաւորությունքներ Կարսի նոր գրաւեալ գաւառներ։ Ասուածի գլխաւորությունքներ գիրքերում ասուած